

AJÁNDÉK

A következő mozzanat, mint minden rendes zsúron, a torta-evés. Anya leoltja a villanyokat, majd tálcán hozza be a tortát. Az ünnepelt elfújja a gyertyákat, és jöhet az evés. Ezután a gyerek-társaság lelassul kissé. Közben kint már estévé sűrűsödik a szürkület, a kora őszi levegő még bársonyos és langyos. Kedvük támad kimenni a szabadba.

Anya leszedi az asztalt. A hátsó udvar és a kert felé az ajtó tárva-nyitva. Kintről az elinduló esti bogarak zúgása szivárog, csókák csapatai hangoskodnak, amint éjszakai szálláshelyet keresnek maguknak, és ott köröznek a faluszéli jegenyék fölött.

A gyerekek bújószkázní kezdenek. Pizskálja fantáziájuk a növekvő sötét, borzongva bújnak el a kerti bútorok mögötti árnyékban, inkább ketten-hárman húzódnak meg egy helyen, mintsem magukban próbáljanak szerencsét a sokszor moccani látszó árnyak között. És hangoskodnak, persze. Ha zajonganak, elviselhetőbb a sötét, sokat veszít rémületes arcából, áttetszőbb és belakhatóbb. A fiúk mindegyike – összesen heten vannak az ünnepelttel együtt – Bella közepében téblábol, vele együtt szeretne búvóhelyet keresni. Bella mindegyiknek tetszeni akar, ösztönei azt súgják, hogy egyelőre ne válasszon, hagyja őket a bizonytalanság és remény hullámverésében. Egyedül iramodik meg a kert felé, nyomában a fiúk serege. A többi lány is ott lohol valahol hátul. Kuncogva, visítózva szóródnak szét, egyesek a nyári konyha körül keresnek búvóhelyet, mások hátrébb merészkednek a fák közé. A nyári konyha egy különálló kis épület, nagyjából tizenöt méterrel a ház mögött; utána szélesedik ki a kert: a zöldes és a virágos sziklakertek után gyümölcsfák és bokrok következnek, s a gyümölcsös egy lankás domboldalra fut, amelyen szőlős terpeszkezik, azután meg az erdő, ameddig ellát a szem. A szőlős aljában egy elhagyott borpince romjai vannak. A félig földbe vajt épület első falát teljesen kikezdte az idő és az elemek, az ajtó féloldalra dőlt, mindenütt szétszórt téglák és kövek hevernek.

Bella néhány fúval a nyári konyha hátsó sarka mögött talál menedéket. Egyesek a gyümölcsfák törzsei mögé rejtőznek, a mindig különc közjegyző és az orvos fia hátrébb merészkedik a kertben, a borospince irányába. Lassan lépkednek, egymást bátorítják, egyikük sem mondaná, hogy fél, vagy forduljanak vissza, kerüljenek közelebb a biztonságot adó fényhez, amely a ház sarkán világít. Egyikük egy zseblámpát húz elő, azzal világítanak maguk köré és a bokrok irányába, ahol esetleg veszély leselkedhet. A leomlott fal mellett bozót

nő. Ott bújnak meg, várnak, és hallgatóznak.

Egy vékony, szőke fiú a hunyó, hangosan számol, majd elindul megkeresni a többieket az időközben elcsendesült kertben. A fatörzsek mögött bujkáló lányok vihognak, őket találja meg a leg hamarabb. Aztán Bella és a fiúk kerülnek elő a nyári konyha mögött, nevetgélve, lökdösődve adják meg magukat.

A két nagymenőnek híre, hamva sincs. A vékony, szőke fiú megnéz még néhány lehetséges búvóhelyet, de persze senkit sem talál.

– Biztosan hátra merészkedtek a szőlősök felé – mondja T., az ünnepelt, aki természetesen ismeri az összes jó búvóhelyet a környéken.

Bemegy a házba, és hamarosan egy zseblámpával tér vissza. Előre indul, a többiek követik a sötétben. Egy bagoly huhog valamelyik közeli csűr tetején. A lányok kissé megszeppennek, közelebb húzódnak egymáshoz, egymás kezébe, ruhájába kapaszkodnak, de láthatóan élvezik a helyzetet. A fiúk eljátsszák a hőst: ők senkitől és semmitől sem félnek. T. megy elől, a többiek nagyjából két lépés távolságban követik. Mert hiszen ő ismeri a helyet. És amúgy nincs is mitől félni. Apa is megmondta. Csakhogy apa már nincs itt. Néhány erős vonal maradt még meg az arcából, a hangja valóságosan messzeségből csendül vissza. Nem is csendül, csupán rekedtesen, halkán szól a lassan megszokott hiány füstüveg falán túlról. Lassan egy éve már, hogy utoljára látta. Egyre ritkábbak, de még mindig akadnak helyzetek, amelyek elképzelhetetlenek nélküle, és ilyenkor lassabban dobban, szinte kihagy a szív. Mint most is. A sötét kertben menni nélküle, hátra, a szőlősök irányába.

A szíve viszont rögtön a torokába ugrik, ahogy Bella melléje lép, hozzá sűrűdik, és megfogja a kezét. A fiú azt is elfelejti, hogy hol van és miért, gépiesen lépked, kiveri a hideg veríték.

Közben hátul a két fiú megunja a hasztalan várakozást. Szemük lassan megszokja a sötétet, a csillagok halvány fényében kúszolnak a bokrok alatt.

Az orvos fia egyszer csak összerázkódik és felugrik, mintha kígyó marta volna meg. Megfogja a másik gyerek karját, és rémülten rúgni kezd a lábaival.

– Mi ütött beléd?! – sziszegi az ügyvéd fia, maga is rémülten.

Ha most látnák egymást, megállapíthatnák, hogy mindketten falfehérek.

– Valami hozzáúrlódott a lábamhoz – mondja az orvos fia. – De jót rúgtam bele.

– Valószínűleg egy macska lesz – mondja az ügyvéd gyereke.

Felkattintják a zseblámpát, és csakugyan, a romok mellett egy megtermett macska álldogál,

Balázs K. Attila

kissé görbén, és felborzolt farokkal: értetlenül bámulja a két gyereket – nem érti, mi ez a hűvös bánásmód. Nincs ehhez szokva.

A fiúk összenéznek.

Az orvos fia lassan lehajol egy kőért. A macska nem ugrik ki a zseblámpa fényéből, nem próbál menekülni, inkább még tesz két lépést a fiúk felé. Hangtalan nyávogásra húzza a száját.

– T. macskája – mondja az ügyvéd fia, miközben a másik hátrahúzza a kezét, és a követ jó erősen az állathoz vágja. Az meglepetésében magasra felugrik, fúj, és teljes erejéből berohan a romok közé.

– Utána – mondja az orvos fia. Mindkét kezükbe köveket gyűjtenek, és szótlanul megindulnak a macska után.

A borpince belsejében egy nagyjából három méter széles ledeszkázott rész található, amit az építők huszonöt centiméter magasra emeltek. Ezen az állványzaton foglaltak helyet annak idején a boroshordók – most csupán néhány korhadó csutak és vakolatörmelék van rajta. Ez alá szalad be a macska, és megbújik a legtávolabbi sarokban, mindjárt a fal mellett.

A fiúkon elhatalmasodik a vadászat izgalma. Az apró zseblámpa fényében kutatják át a helyiséget, abban reménykedve, hogy az állat itt rejtőzött el. A fény a lepadolt rész alját is végigpásztázza. A macska szemei, mint két világító golyócska tűnnek elő a törmelék közül, a fal tövéből.

– Megvagy.

De most inkább hagyjuk magára azt a két fiút, mert nem hiszem, hogy részt szeretnének venni abban, ami következik. Hiszen tudjuk, hogy meg fogják kövezni azt a macskát, véresre dobálják, s nem hagyják abba, amíg az mozdul. Később, mikor minden fény elvész, és minden zaj elhal, a zúzott sebekkel borított állat megpróbálja majd a deszkák alól kivonszolni magát, de aztán ott marad elnyúlva, nyakán a kis bőrszíjra karcolt nevével.

T. szinte fásultan veszi tudomásul egy újabb, hozzá közel álló lény eltűnését. Anyával és a nővérel még hosszú napokig hívják esténként a ház mögötti verandáról, de mindannyian tudják, hogy reménytelenül. Aztán feladják, próbálnak megfelekedni róla is, mint lassan apáról.

Az iskolában az orvos és az ügyvéd fia néhány napig feltűnően kedves T.-hez, de a fiú nem jön rá, miért. Pedig tisztában láthatna, ha emlékezne másra is abból az estéből, ha a karjába kapaszkodó Bellától fel tudná idézni a sötétből előbotorkáló két fiú arcát, amint megadják magukat, és szótlanul lépkednek a szőlősök felől előre, ki a sötétből a fény irányába.

Szondy-Adorján György

X.

Drága iksz,

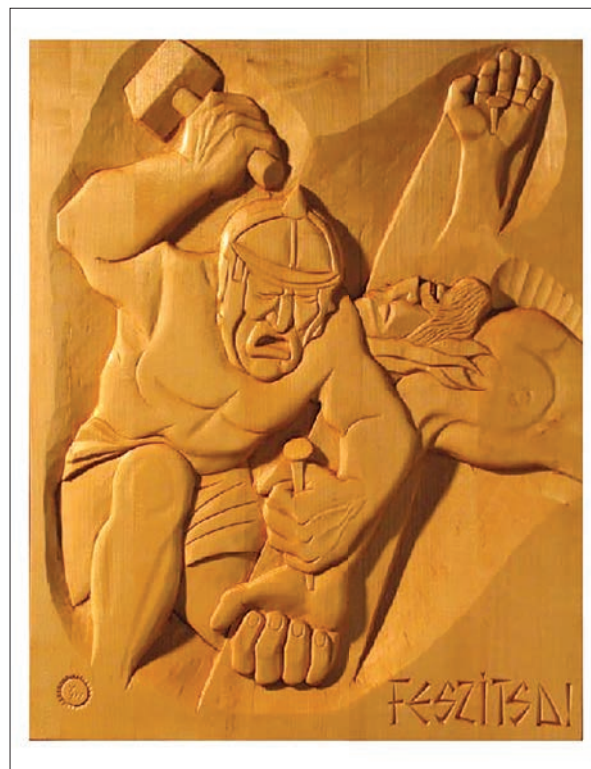
minden kedves tudományunk határán beléd botlunk, és mire fölnézhetnénk elnézést kérni, hogy letelessük barátságunk legelső köveit, már csak végtelen közöny tárul elénk, amit hol világosságnak, hol pusztán fénynek nevezhetünk, talán egyszer kiderülhetne rólad az is, hogy létezel, mert csakis neked hisszük el, hogy nem.

é.

Mint é. az ágyon elheveresz, lomb suhog az ág körül, testreszabott kulcsaiddal száz való nyílt egy közül, itt künn a dúlás porain, hol lesántul, de botja nő a vágnak pajzán vicc jogán, lesz hajcíhó, meg hajcíhó, ha megcsiklandja talpait, a dörgedelmes láb nyomát, csak elárvulsz, csak rendszerint, az é. jön el, a lomb felől, a vággyal együtt égre hint, a kékre ül és hátradől.

ő.

Nem egy ő. maradt árván, hogy aztán egyedül inaljon nyúlánk füvek és árkok bokrai fölött mindenféle réteken, fák, magasra nőtt csemeték között, mindenféle erdőkből, hogy aztán egyik szemében a nap legyen, másikkban a hold legyen, egyikben a föld legyen, másikkban a szelíd ég kékje, szelíd kék semmi, és mégse, így ezzel a mindenséggel csodálkozzon rá a pillanatra, melyben ő az, aki akkor, soha nem emlékezés, soha nem eljövendő, majd jámboran megáll ott, ahol szalad, ott, ahonnan elszaladhat, mert a magány nem goromba, soha nem goromba, ha kellő képeket választ társul magában.

Stációk B